

Länssstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (4)

Datum
2025-03-25

Diarienummer
3644-2025

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Begäran om yttrande över planerad vindkraftspark i Pello, Teikovaara-Saarivaara, Finland

Er beteckning: NV-25-002905

Sammanfattning

Naturvårdsverket har gett Länssstyrelsen i Norrbottens län möjlighet att lämna synpunkter på om den planerade vindkraftsparken i Pello, Teikovaara-Sarivaara, Finland, kan antas medföra betydande miljöpåverkan för Sverige, om Sverige bör delta i processen med att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning och lämna synpunkter på det föreslagna bedömningsprogrammet samt vad som bör ingå i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Synpunkter på Sveriges medverkan i miljökonsekvensbeskrivningen.

Länssstyrelsen bedömer att projektet kan komma att medföra betydande miljöpåverkan för den svenska sidan och anser därför att Sverige bör medverka i miljökonsekvensbedömningen.

Den planerade vindkraftsparken kommer att ligga ca 1 km från gränsen med ca 2,3 km till närmaste vindkraftverk. Parken kan komma att påverka så väl riksintressen för kulturmiljö och världsarvet Struves meridianbåge som regionala kulturmiljöer och utpekade landskapsbildskydd på den svenska sidan. Torneälven ingår i Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem och Länssstyrelsen delar därför bolagets bedömning att konsekvenserna för natura 2000-området måste utredas. Därutöver behöver påverkan på flyttande fåglar och fladdermöss utredas vidare. Påverkan på rennäring föranleder inte i sig betydande miljöpåverkan men eftersom rennäringen kan störas även på större avstånd från vindkraftparker behöver det utredas vidare.

Synpunkter rörande miljökonsekvenser för projektet som kan beröra Sverige

Kulturmiljö

Av handlingarna framgår att vindkraftparkens projektområde är beläget 1 km från den svenska gränsen och att närmaste vindkraftverk kommer att stå 2,3 km från gränsen. Av handlingarna framgår också att de närmsta riksintressena för kulturmiljövården, på den svenska sidan gränsen, är dels riksintresset Tornedalen (20 kilometer bort) samt dels riksintresset Kengis (38 kilometer bort). Även världsarvet Struves meridianbåge kan komma att beröras då en av mätpunkterna med världsarvsstatus, Pullinki, ligger 23 kilometer från den planerade vindkraftsparken. Därutöver finns även fyra regionala kulturmiljöer utpekade på den svenska sidan gränsen (Tornedalen, Pullinki, Sattajärvi och Kengis).

Däremot framgår det inte av handlingarna att det i närområdet till den planerade vindkraftsparken även finns flera områden med landskapsbildsskydd utpekade på svenska sidan gränsen. Vid Neistenkangas söder om Pello finns även två områden med höga natur- och kulturvärden för odlingslandskapet utpekade (det vill säga ett klass 1 område samt ett klass 2 område), enligt Bevarandeprogrammet Vårt hävdade Norrbotten.

Det finns därför risk för att den planerade vindkraftsparken kan medföra betydande miljöpåverkan på utpekade kulturmiljövården och landskapsbilden på den svenska sidan gränsen. Sverige bör därmed fortsatt medverka i miljökonsekvensbedömningen.

Vid bedömningen av projektets visuella konsekvenser för landskapet och kulturmiljön bör siktområdesanalyser och fotomontage tas fram. Dessa bör göras på olika avstånd från den planerade vindkraftsparken och vid olika årstider (t.ex. vinter, vår, sommar) för att kunna visa och bedöma påverkan på utpekade kulturmiljövården på den svenska sidan av gränsen.

Vi instämmer i bedömningen att det för världsarvet Struves meridianbåge behöver tas fram en separat Heritage Impact Assessment (HIA) som visar och bedömer konsekvenserna för världsarvet.

Naturmiljö

Den aktuella vindkraftparkens projektområde är beläget 1 km från Torneälven, och närmaste vindkraftverk kommer att stå 2,3 km från älven. Torneälven ingår i Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem, och vindkraftsparken kommer att uppföras i avrinningsområden till Torneälven. Länsstyrelsen delar därför bolagets bedömning att konsekvenserna för Natura 2000-området måste utredas.

Påverkan skulle kunna ske på flyttande fåglar och fladdermöss längs Torneälven. I handlingarna finns angivet att man sett att mycket (sång)svan flyttar längs älven, men det borde vara betydligt fler fågelarter som följer denna flyttlinje. Det behöver utredas, även om avståndet till närmaste vindkraftverk troligen är tillräckligt för att förhindra någon större omfattning av kollisioner.

När det gäller fladdermöss anges att det bara finns nordfladdermus sällsynt i området. I Sverige misstänker man dock att det kan finnas en annan fladdermusart, trollpipistrell, som flyttar längs Torneälven ned till Bottenviken. Åtminstone till havs söker fladdermöss dessutom ofta upp vindkraftverk då insekter kan ansamlas vid verken vissa tider. Detta behöver därför utredas för att säkerställa att inte vindkraftsparken kommer att påverka flyttande fladdermöss i någon betydande grad.

För ovanstående kan det finnas skäl för Sverige att fortsatt medverka i miljökonsekvensbedömningen.

Rennäring

Den planerade verksamheten gränsar som närmast till Korju koncessionssameby på svensk sida. Området utgör förhöst, vinter, och vårvinterland. Av Sametingets kartunderlag framgår vidare att det finns flyttled, uppsamlingsområde, arbetshage, och riksgränsstängsel på den svenska sidan.

Då vindkraften planeras till finsk sida, och avståndet till gränsen är som närmast 1 km bedömer Länsstyrelsen att betydande miljöpåverkan inte bör föreligga ur rennäringsynpunkt. I mål M-10882-16, konstaterade MÖD att renbetet kunde störas till 100 % inom själva parkområdet, och upp till 50 % inom 3 km från parkens centrum. Beaktat domen är det rimligt att bolaget ändå redogör för hur renskötseln kan påverkas inom Korju, samt samråder med samebyn.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Sabina Hoppe med handläggare Anneli Persson som föredragande.